МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО» ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАТИКИ ТА ОБЧИСЛЮВАЛЬНОЇ ТЕХНІКИ

Кафедра інформатики та програмної інженерії

Звіт

3 лабораторної роботи № 3 з дисципліни «Технології паралельних обчислень»

Тема: «Розробка паралельних програм з використанням механізмів синхронізації: синхронізовані методи, локери, спеціальні типи»

Виконав(ла)	ІП-14 Бабіч Денис	
	(шифр, прізвище, ім'я, по батькові)	
Перевірив	Дифучина О. Ю.	
	(шифр, прізвище, ім'я, по батькові)	

ОСНОВНА ЧАСТИНА

Мета роботи: Розробка паралельних програм з використанням механізмів синхронізації: синхронізовані методи, локери, спеціальні типи.

1. Реалізуйте програмний код, даний у лістингу, та протестуйте його при різних значеннях параметрів. Модифікуйте програму, використовуючи методи управління потоками, так, щоб її робота була завжди коректною. Запропонуйте три різних варіанти управління.

Transactions:178840032 Sum: -38277

Рисунок 1.1 – Результат роботи несинхронізованого підходу

Transactions:11900000 Sum: 100000

Рисунок 1.2 – Результат роботи синхронізованого підходу

Спосіб обробки фінансів не є синхронізованим, тому, якщо кілька потоків намагаються виконати транзакцію одночасно, це може призвести до проблеми Race Condition, коли баланс рахунку може стати від'ємним або загальна сума всіх рахунків може не залишатися постійною.

1.1. Синхронізація за допомогою локера.

Лістинг методу transferWithLock

```
public void transferWithLock(int senderIndex, int receiverIndex, int amount) {
    this.lock.lock();
    try {
        this.accounts[senderIndex] -= amount;
        this.accounts[receiverIndex] += amount;
        ++this.transactionsCount;
```

```
if (this.transactionsCount % NTEST == 0) {
    test();
}
finally {
    this.lock.unlock();
}
```

1.2. Синхронізація за допомогою синхронізованого блока.

Лістинг методу transferWithSynchronizedBlock

```
public void transferWithSynchronizedBlock(int senderIndex, int receiverIndex, int
amount) {
    synchronized(this)
       this.accounts[senderIndex] -= amount;
       this.accounts[receiverIndex] += amount;
       ++this.transactionsCount;
       if (this.transactionsCount % NTEST == 0) {
         test();
       }
```

1.3. Синхронізація за допомогою синхронізованого методу.

Лістинг методу transferWithSynchronizedMethod

```
public synchronized void transferWithSynchronizedMethod(int senderIndex, int receiverIndex, int amount)
```

```
{
  this.accounts[senderIndex] -= amount;
  this.accounts[receiverIndex] += amount;

++this.transactionsCount;

if (this.transactionsCount % NTEST == 0)
  {
    test();
  }
}
```

2. Реалізуйте приклад Producer-Consumer application. Модифікуйте масив даних цієї програми, які читаються, у масив чисел заданого розміру (100, 1000 або 5000) та протестуйте програму. Зробіть висновок про правильність роботи програми.

Лістинг класу Producer

```
final class Producer implements Runnable {
   public static final int INTERRUPT_VALUE = -1;
   private Drop drop;
   private int[] dataBuffer;

public Producer(Drop drop, int dataBufferSize) {
    this.drop = drop;
```

```
this.dataBuffer = new int[dataBufferSize];
  }
  public void run() {
    Random random = new Random();
    for (int i = 0; i < this.dataBuffer.length; ++i) {
       this.dataBuffer[i] = i;
       this.drop.put(this.dataBuffer[i]);
       try {
         Thread.sleep(random.nextInt(5000));
       } catch (InterruptedException e) {
         System.out.println(e.getStackTrace());
       }
     }
    this.drop.put(Producer.INTERRUPT VALUE);
  }
}
```

```
VALUE RECEIVED:
                 0
VALUE RECEIVED:
                 1
VALUE RECEIVED:
                 2
VALUE RECEIVED:
                 3
VALUE RECEIVED:
                 4
VALUE RECEIVED:
                 5
VALUE RECEIVED:
                 6
VALUE RECEIVED:
                 7
VALUE RECEIVED:
                 8
VALUE RECEIVED:
VALUE RECEIVED: 10
```

Рисунок 1.3 – Результат виконання програми

3. Реалізуйте роботу електронного журналу групи, в якому зберігаються оцінки з однієї дисципліни трьох груп студентів. Кожного тижня лектор і його 3 асистенти виставляють оцінки з дисципліни за 100-бальною шкалою.

Лістинг класу Group

```
final class Group {
  private static int idCounter = 0;
  private final int ID;
  private final String NAME;
  private final ArrayList<Student> STUDENTS;
  public Group(String name, Student... students) {
    this.ID = ++Group.idCounter;
    this.NAME = name;
    this.STUDENTS = new ArrayList<>(Arrays.asList(students));
  }
  public static int getGroupsCount() {
    return Group.idCounter;
  }
  public long getId() {
    return this.ID;
  }
  public String getName() {
    return this.NAME;
  }
```

```
public int getStudentsCount() {
  return this.STUDENTS.size();
}
public Student getStudent(int index) {
  if (index \geq this.STUDENTS.size() \parallel index < 0) {
    throw new IllegalArgumentException("Sequence number is out of bounds.");
  }
  return this.STUDENTS.get(index);
}
public int getStudentIndex(Student student) {
  if (student == null) {
    throw new IllegalArgumentException("Student cannot be null");
  }
  final int RESULT FAILURE = -1;
  int index = this.STUDENTS.indexOf(student);
  return (index != RESULT FAILURE) ? index : RESULT FAILURE;
}
public boolean containsStudent(Student student) {
  if (student == null) {
    throw new IllegalArgumentException("Student cannot be null");
  return this.STUDENTS.contains(student);
}
```

}

Лістинг класу Journal

```
final class Journal
{
  public static final int GRADE MIN VALUE = 0;
  public static final int GRADE MAX VALUE = 100;
  private static int idCounter = 0;
  private final int ID;
  private final String NAME;
  private final int WEEKS COUNT;
  private final ConcurrentHashMap<Student, ReentrantLock[]> SHEET LOCKS;
  private final HashMap<Group, ConcurrentHashMap<Student, Integer[]>> SHEET;
  public Journal(String name, int weeksCount, Group... groups)
    this.ID = ++Journal.idCounter;
    this.NAME = name;
    this.WEEKS COUNT = weeksCount;
    this.SHEET = new HashMap<>();
    this.SHEET LOCKS = new ConcurrentHashMap<>();
    for (Group group : groups)
    {
```

```
for (int i = 0; i < group.getStudentsCount(); ++i)
       {
                  this.SHEET LOCKS.computeIfAbsent(group.getStudent(i), k ->
IntStream.range(0,
                            weeksCount).mapToObj(j
                                                                ->
                                                                             new
ReentrantLock()).toArray(ReentrantLock[]::new));
                                this.SHEET.computeIfAbsent(group, k -> new
ConcurrentHashMap<>()).put(group.getStudent(i),
                                                               IntStream.range(0,
weeksCount).mapToObj(j -> 0).toArray(Integer[]::new));
       }
  public int getId()
    return this.ID;
  }
  public String getName()
    return this.NAME;
  }
  public int getWeeksCount()
    return this.WEEKS_COUNT;
  }
  public void putGrade(Student student, int weekIndex, int grade)
  {
```

```
if (student == null)
      throw new IllegalArgumentException("Student cannot be null");
    }
    if (weekIndex < 0 || weekIndex >= this.WEEKS COUNT)
    {
      throw new IllegalArgumentException("Invalid weekIndex value.");
    }
                   if (grade < Journal.GRADE_MIN_VALUE || grade >
Journal.GRADE MAX VALUE)
      throw new IllegalArgumentException("Grade value is invalid.");
    }
    ReentrantLock lock = this.SHEET LOCKS.get(student)[weekIndex];
    lock.lock();
    try
      for (Group group : this.SHEET.keySet())
       {
         if (group.containsStudent(student)) {
           this.SHEET.get(group).get(student)[weekIndex] += grade;
           break;
       }
```

```
} finally {
       lock.unlock();
  }
  public void printSheet() {
                                      List<Group>
                                                        sortedGroups
                                                                                new
ArrayList<>(this.SHEET.keySet()).stream().sorted(Comparator.comparing(Group::ge
tName)).collect(Collectors.toList());
    for (Group group : sortedGroups) {
       System.out.println(group.getName());
List<Student>
                              sortedStudents
                                                                                new
ArrayList<>(this.SHEET.get(group).keySet()).stream().sorted(Comparator.comparin
g(Student::getFullName)).collect(Collectors.toList());
       for (Student student : sortedStudents) {
         System.out.printf("%-10s: ", student.getFullName());
         for (int j = 0; j < this.WEEKS COUNT; ++j) {
            System.out.printf("%-3d|", this.SHEET.get(group).get(student)[j]);
         }
         System.out.println();
       }
       System.out.println();
```

Лістинг класу Student

```
package task3;
final class Student
  private static int idCounter = 0;
  private final int ID;
  private String name;
  private String surname;
  private String patronymic;
  private String fullName;
  public Student(String name, String surname, String patronymic)
    this.ID = ++Student.idCounter;
     this.name = name;
     this.surname = surname;
     this.patronymic = patronymic;
     this.fullName = String.format("%s %s %s", surname, name, patronymic);
  }
  public static int getStudentsCount()
    return Student.idCounter;
  }
```

```
public long getId()
  return this.ID;
}
public String getName()
  return this.name;
}
public String getSurname()
  return this.surname;
}
public String getPatronymic()
  return this.patronymic;
}
public String getFullName()
  return this.fullName;
```

Лістинг класу Teacher

```
final class Teacher {
  private static int idCounter = 0;
  private final int ID;
  private String name;
  private String surname;
  private String patronymic;
  private String fullName;
  public Teacher(String name, String surname, String patronymic) {
    this.ID = ++Teacher.idCounter;
    this.name = name;
    this.surname = surname;
    this.patronymic = patronymic;
    this.fullName = String.format("%s %s %s", surname, name, patronymic);
  }
  public static int getAcademicsCount() {
    return Teacher.idCounter;
  }
  public long getId() {
    return this.ID;
  }
  public String getName() {
```

```
return this.name;
}
public String getSurname() {
  return this.surname;
}
public String getPatronymic() {
  return this.patronymic;
}
public String getFullName() {
  return this.fullName;
}
public int generateGrade(int min, int max) {
  if (min > max)
  throw new IllegalArgumentException("min must be less than or equal to max");
  }
  return min + (int)(Math.random() * ((max - min) + 1));
```

Лістинг класу Маіп

```
package task3;
import java.util.ArrayList;
final class Main
{
  public static void main(String[] args)
    Group group1 = new Group("Group 1", Main.generateStudentsArray(25));
    Group group2 = new Group("Group 2", Main.generateStudentsArray(30));
    Group group3 = new Group("Group 3", Main.generateStudentsArray(27));
    Journal journal = new Journal("Journal", 10, group1, group2, group3);
    Teacher lecturer = new Teacher("Lecturer", "Lecturer");
    Teacher assistant 1 = new Teacher("Assistant 1", "Assistant 1", "Assistant 1");
    Teacher assistant2 = new Teacher("Assistant 2", "Assistant 2", "Assistant 2");
    Teacher assistant3 = new Teacher("Assistant 3", "Assistant 3", "Assistant 3");
    Group[] groups = { group1, group2, group3 };
    Teacher[] teachers = { lecturer, assistant1, assistant2, assistant3 };
    ArrayList<Thread> threads = new ArrayList<>();
    for (Teacher teacher: teachers)
     {
       threads.addLast(new Thread(() ->
       {
```

```
for (Group group : groups)
          {
            for (int i = 0; i < group.getStudentsCount(); ++i)
            {
                    for (int weekIndex = 0; weekIndex < journal.getWeeksCount();</pre>
++weekIndex)
                                 journal.putGrade(group.getStudent(i), weekIndex,
teacher.generateGrade(Journal.GRADE MIN VALUE,
Journal.GRADE_MAX_VALUE));
       }));
    for (Thread thread: threads)
     {
       thread.start();
     }
    for (Thread thread: threads)
     {
       try
         thread.join();
       }
       catch (InterruptedException ex)
       {
```

```
System.out.println(ex.getStackTrace());
       }
     }
    journal.printSheet();
  }
  private static Student[] generateStudentsArray(int count)
  {
    Student[] students = new Student[count];
     String placeholder;
    for (int i = 0; i < count; ++i)
     {
       placeholder = Integer.toString(i);
       students[i] = new Student(placeholder, placeholder, placeholder);
     }
    return students;
  }
}
```

```
Group 1
000
             : 122|241|250|128|153|199|182|155|201|143
             : 260 262 165 109 280 169 104 74 217 271
1 1 1
             : 117 270 235 195 258 118 222 129 229 172
10 10 10
             : 269 241 270 209 178 259 134 223 270 142
11 11 11
             : 265 | 198 | 141 | 278 | 249 | 117 | 165 | 210 | 215 | 281
12 12 12
13 13 13
             : 198 | 107 | 143 | 283 | 122 | 143 | 237 | 151 | 212 | 175
14 14 14
             : 187 | 114 | 169 | 213 | 219 | 269 | 165 | 210 | 241 | 99
15 15 15
             : 203 | 228 | 79 | 218 | 212 | 167 | 247 | 194 | 99 | 258
16 16 16
               222 | 229 | 122 | 178 | 125 | 227 | 172 | 112 | 256 | 217
17 17 17
               291 | 237 | 212 | 237 | 198 |
                                         217 | 185 | 334 | 181 | 176
   18 18
               259 | 124 | 137 | 276 | 254 | 246 | 151 | 302 | 289 | 306
               185 | 168 | 264 | 238 | 159 |
19 19
       19
                                         270 | 178 | 166 |
2 2 2
               240 | 327 | 167 | 169 | 250 | 180 | 217 | 192 | 179 | 315
             : 226 | 168 | 181 | 183 | 258 | 152 | 156 | 120 | 146 | 194
20 20 20
21 21 21
             : 162|316|126|228|234|188|290|197|202|195
             : 330 | 176 | 264 | 170 | 128 | 267 | 163 | 299 | 154 | 186
22 22 22
23 23 23
             : 178 | 125 | 177 | 206 | 239 | 239 | 276 | 103 | 218 | 144
24 24 24
             : 246 | 271 | 117 | 132 | 68
                                         243 | 118 | 165 | 274 | 232
3 3 3
             : 182 | 225 | 251 | 131 | 223 | 230 | 198 | 146 | 136 | 147
             : 184 | 246 | 207 | 165 | 211 | 205 | 302 | 236 |
4 4 4
                                                         168 238
  5 5
             : 147 | 190 | 290 | 137 | 251 |
                                         236 | 213 | 138 |
                                                         250 207
6
  6 6
                    |163|223|133|291
                                                         244 | 225
               123
                                         77
                                             |173|196|
               284 | 210 | 253 | 93 | 177 | 194 | 101 | 227 | 165 | 241
               214 | 206 | 230 | 237 | 188 | 247 | 223 | 310 | 144 | 209
  8 8
8
     9
             : 130 | 218 | 195 | 157 | 191 | 269 | 202 | 166 | 207 | 298 |
```

Рисунок 1.4 – Отримані оцінки для першої групи

```
Group 2
000
             : 228 | 66 | 159 | 118 | 173 | 208 | 168 | 155 | 150 | 255
             : 194 | 167 | 223 | 247 | 147 | 115 | 85 | 113 | 174 | 194
1 1 1
10 10 10
             : 243 | 254 | 247 | 238 | 270 | 204 | 232 | 215 | 98 | 327
             : 209 245 94 130 155
                                           199 | 208 | 241 | 165 | 189
11 11 11
12 12 12
             : 289 | 185 | 204 | 227 | 185 | 224 | 241 | 308 | 148 | 296
             : 195 | 155 | 133 | 241 | 314 | 196 | 294 | 295 | 192 | 233
13 13 13
14 14 14
                266 | 232 | 184 | 153 | 220 | 247 | 197 | 337 | 144 | 306
15 15 15
             : 168 | 285 | 205 | 122 | 258 | 153 | 228 | 173 | 179 | 231
16 16 16
             : 307 | 162 | 189 | 212 | 148 | 233 | 220 | 13
17 17 17
             : 201 | 102 | 246 | 131 | 256 | 173 | 129 | 171 | 180 | 313
18 18 18
             : 227 | 210 | 193 | 197 | 130 | 225 | 279 | 228 |
                                                           58
                                                               224
19 19 19
             : 162 | 194 | 197 | 264 | 212 | 242 | 257 | 199
                                                           207 | 298
2 2 2
                184 | 180 | 206 | 220 | 277
                                           285 | 165 | 206 |
                                                           269 144
20 20 20
                313 | 261 | 264 | 194 | 305 |
                                           190 244 306
                                                           158 | 255
   21 21
                190 | 224 | 101 | 223 | 249 |
21
                                           158 187 129
             : 171 | 219 | 150 | 258 | 303 | 179 | 83 | 167 | 131 | 197
22 22 22
             : 111 | 108 | 259 | 135 | 211 | 184 | 174 | 248 | 291 | 302
23 23 23
24 24 24
             : 247 | 183 | 259 | 213 | 162 | 267 | 221 | 227 | 171 | 261
25 25 25
             : 170 | 189 | 218 | 294 | 238 | 282 | 251 | 196 | 186 | 284
26 26 26
             : 145 | 332 | 194 | 232 | 164 | 220 | 212 | 217 | 255 | 169
27 27 27
             : 200 | 146 | 146 | 157 | 100 | 210 | 115 | 266 | 268 | 200
28 28 28
             : 161 | 131 | 198 | 146 | 140 | 168 | 232 | 219 |
                                                           172 100
29 29 29
             : 284 | 235 | 200 | 183 | 195
                                           282 | 282 | 135
                                                           208 | 108
3 3 3
                265 88
                          43
                               115 180
                                           153 | 141 | 221
                                                           210 189
4 4 4
                               192 221
                                           245 | 296 | 180
                                                           221 | 206
                253 184 93
5 5 5
             : 162 | 215 | 213 | 200 | 149 |
                                           202 | 165 | 236 | 226 | 220
6 6 6
             : 195 | 158 | 210 | 203 | 265 | 209 | 227 | 259 | 157 | 179
                293 | 268 | 192 | 159 | 175 | 252 | 234 | 236 | 236 | 244
                125 | 203 | 274 | 141 | 250 | 220 | 247 | 139 | 195 | 179
  8 8
             : 244 | 143 | 256 | 206 | 135 | 319 | 195 | 100 | 227 | 130
```

Рисунок 1.5 – Отримані оцінки для другої групи

```
Group 3
000
             : 99 | 128 | 268 | 130 | 233 | 248 | 252 | 234 | 333 | 218
             : 247 | 162 | 173 | 253 | 142 | 212 | 304 | 193 | 255 | 124
1 1 1
             : 186 | 164 | 172 | 313 | 114 | 163 | 168 | 219 | 139 | 187
10 10 10
11 11 11
            : 159|213|204|137|149|256|155|271|206|222
12 12 12
             : 337 | 156 | 287 | 177 | 192 | 178 | 292 | 282 | 146 | 157
13 13 13
             : 225 | 140 | 167 | 138 | 117 | 244 | 228 | 117 | 275 | 113
14 14 14
                208 | 268 | 258 | 143 | 130 | 153 | 186 | 98
                                                         189 298
15 15 15
             : 144 | 143 | 160 | 309 | 204 | 211 | 252 | 175 | 160 | 293
16 16 16
             : 204 | 199 | 181 | 201 | 113 | 227 | 146 | 198 | 191 | 222
17 17 17
             : 194 | 176 | 203 | 141 | 261 | 185 | 227 | 209 | 316 | 216
18 18 18
             : 255 | 135 | 201 | 260 | 272 | 98
                                              |255|131|250|333
19 19 19
                246 | 218 | 245 | 269 | 109 | 143 | 148 | 240 | 231 | 231
2 2 2
               196 | 258 | 324 | 169 | 126 | 97 | 186 | 174 | 268 | 172
20 20 20
            : 199|182|127|279|171|146|199|171|312|194
21 21 21
            : 243 | 291 | 139 | 213 | 138 | 188 | 180 | 132 | 212 | 60
22 22 22
             : 187 | 103 | 145 | 253 | 234 | 173 | 209 | 140 | 316 | 125
23 23 23
             : 148 | 199 | 242 | 230 | 132 | 319 | 264 | 235 | 119 | 218
24 24 24
             : 121 | 157 | 205 | 308 | 141 | 248 | 181 | 251 | 313 | 224
25 25 25
             : 246 | 227 | 215 | 83
                                    |315|148|196|195|180|244
26 26 26
            : 75 | 258 | 93 | 149 | 223 | 151 | 161 | 134 | 220 | 194
3 3 3
             : 203 | 195 | 224 | 232 | 220 | 209 | 207 | 203 | 101 | 231
4 4 4
             : 256 | 292 | 160 | 196 | 268 | 179 | 190 | 122 | 205 | 152
5 5 5
             : 130|177|221|141|179|256|182|98
                                                         248 230
6 6 6
             : 210 | 294 | 221 | 201 | 298 | 269 | 256 | 297 | 231 | 84
  7 7
             : 207 | 177 | 203 | 157 | 273 | 165 | 155 | 162 | 132 | 165
8 8 8
             : 199 | 172 | 233 | 237 | 340 | 241 | 179 | 87 | 180 | 227
9 9 9
             : 305 | 162 | 276 | 103 | 234 | 196 | 151 | 196 | 268 | 165
```

Рисунок 1.6 – Отримані оцінки для третьої групи

ВИСНОВКИ

Під час виконання даної роботи було розглянуто та реалізовано різні методи управління потоками на прикладі різних завдань у Java. Було використано синхронізацію, блокування для забезпечення коректної роботи програм. В першому завданні було реалізовано програмний код з різними методами управління потоками, що дозволило забезпечити коректну роботу програми симуляції банкової системи. У другому завданні було реалізовано приклад Producer-Consumer application, де було модифіковано масив даних, який передається між відправником та споживачем. Третє завдання вимагало реалізації електронного журналу групи. Завдяки використанню потоків, було можливо ефективно виставляти оцінки студентам відразу багатьом викладачам. Таким чином, використання потоків допомагає забезпечити коректність роботи програм, оптимізацію використання ресурсів системи та покращують продуктивність.